

Zasady stosowania czujek dymu, czujek tlenku węgla.

Zmiana rozporządzenia MSWiA w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów – czujki tlenku węgla i dymu będą obowiązkowe

Nowelizacja przepisów z zakresu ochrony przeciwpożarowej

AUTOMATYCZNE WYKRYWANIE ZAGROŻEŃ

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji podpisał w dniu 21 listopada 2024 r. rozporządzenie, które wprowadza powszechny obowiązek stosowania urządzeń do wykrywania pożaru oraz tlenku węgla.

Autonomiczne czujki dymu wymagane będą:

- ▶ w lokalach mieszkalnych:
 - istniejących – od 1 stycznia 2030 r.
 - nowych – po wejściu w życie rozporządzenia (30 dni od dnia ogłoszenia)
- ▶ w pomieszczeniach i lokalach, w których świadczone są usługi hotelarskie:
 - istniejących – od 30 czerwca 2026 r.
 - nowych – po wejściu w życie rozporządzenia (30 dni od dnia ogłoszenia).

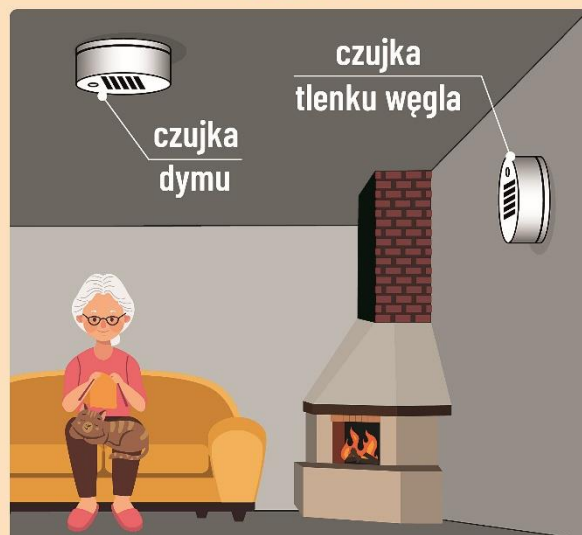
Autonomiczne czujki tlenku węgla wymagane będą

w pomieszczeniach, w których odbywa się proces spalania paliwa stałego, ciekłego lub gazowego:

- ▶ w lokalach mieszkalnych:
 - istniejących – od 1 stycznia 2030 r.
 - nowych – po wejściu w życie rozporządzenia (30 dni od dnia ogłoszenia)
- ▶ w lokalach użytkowych przeznaczonych na pobyt ludzi:
 - istniejących – od 30 czerwca 2026 r.
 - nowych – po wejściu w życie rozporządzenia (30 dni od dnia ogłoszenia).

Mamy 5 lat na wyposażenie naszych mieszkań w autonomiczne czujki dymu oraz autonomiczne czujki tlenku węgla.

NIE CZEKAJMY! ZRÓBMY TO JAK NAJSZYBCIEJ!

22 listopada 2024 r. w Dzienniku Ustaw pod poz. 1716 opublikowane zostało rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 listopada 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

Nowelizacja rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów wprowadza zmiany w dwóch obszarach funkcjonowania ochrony przeciwpożarowej budynków, a poprzez to podniesienie występującego w nich poziomu bezpieczeństwa pożarowego do poziomu porównywalnego w krajach europejskich.

W pierwszym obszarze zmiana polega na określeniu obowiązku stosowania odpowiednich urządzeń wykrywających zagrożenia związane z pożarem lub uwolnieniem tlenu węgla. Nadrzędnym celem tej zmiany jest ograniczenie liczby ofiar śmiertelnych i osób rannych w pożarach oraz zatrucie tlenkiem węgla (czadem).

Zmiana w drugim obszarze dotyczy wprowadzenia obowiązku odpowiedniego oznaczenia miejsc połączenia ściany oddzielenia przeciwpożarowego ze ścianą zewnętrzną oraz z dachem w wielkopowierzchniowych budynkach handlowych, produkcyjnych oraz magazynowych. Oznaczenie tych miejsc w sposób wskazany w rozporządzeniu umożliwi strażakom natychmiastową identyfikację przebiegu granic stref pożarowych w budynku, a to w konsekwencji pozwoli na podjęcie bardziej efektywnych działań gaśniczych i ograniczanie możliwości rozprzestrzenienia się pożaru do sąsiednich stref pożarowych.

Pomieszczenia i lokale mieszkalne, w których świadczone są usługi hotelarskie (tj. związane z krótkotrwałym, ogólnie dostępnym wynajmowaniem domów, mieszkań, pokoi, miejsc noclegowych etc.) należy wyposażać w autonomiczne czujki dymu oraz autonomiczne czujki tlenu węgla możliwie szybko. Dlatego, że przy tego rodzaju działalności mamy do czynienia z przypadkami udostępniania pomieszczeń lub lokali innym osobom, które nocują tam i nie są zapoznane z budynkiem oraz występującymi w nim rozwiązaniami z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Termin wprowadzenia obowiązku zaplanowano na 30 czerwca 2026 r.

W przypadku lokali mieszkalnych i ich pomieszczeń, w których odbywa się proces spalania paliwa stałego, ciekłego lub gazowego oraz użytkowanych jako takie lokale lub pomieszczenia w dniu wejścia w życie rozporządzenia, wymagania instalowania autonomicznych czujek dymu i autonomicznych czujek tlenu węgla obowiązywać mają od 1 stycznia 2030 r.

W pozostałych przypadkach (nowo wznoszone budynki mieszkalne oraz pomieszczenia mieszkalne lub jednostki mieszkalne przeznaczone do świadczenia usług hotelarskich) obowiązki dotyczące instalowania autonomicznych czujek dymu i autonomicznych czujek tlenu węgla należy spełnić po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia rozporządzenia.

W budynkach, dla których przed wejściem w życie rozporządzenia wydano decyzję w sprawie pozwolenia na użytkowanie, także takich, gdzie został złożony wniosek o pozwolenie na budowę lub odrębny wniosek o zatwierdzenie projektu zagospodarowania działki lub terenu lub projektu architektoniczno-budowlanego - i wnioski te zostały opracowane na podstawie dotychczasowych przepisów z zakresu ochrony przeciwpożarowej, albo zostało dokonane zgłoszenie budowy lub wykonania robót budowlanych - wymagania oznakowania ścian oddzielenia przeciwpożarowego mają obowiązywać od 1 stycznia 2026 r.

Gdzie zamontować czujkę dymu

Państwowa Straż Pożarna radzi, że najlepszym miejscem na montaż czujki dymu jest środek płaskiego sufitu. **Na sufitach pochyłych** (jednospadowych i dwuspadowych) trzeba montować czujki dymu **w obszarze do 90 cm** od najwyższego punktu (mierząc poziomo), przy zachowaniu minimalnej odległości (10 cm) od górnej krawędzi czujki do sufitu.

Czujka dymu powinna być zamontowana w korytarzu w bezpośrednim sąsiedztwie sypialni. W mieszkaniu wielokondygnacyjnym, trzeba zamontować co najmniej jedną czujkę dymu na każdym piętrze.

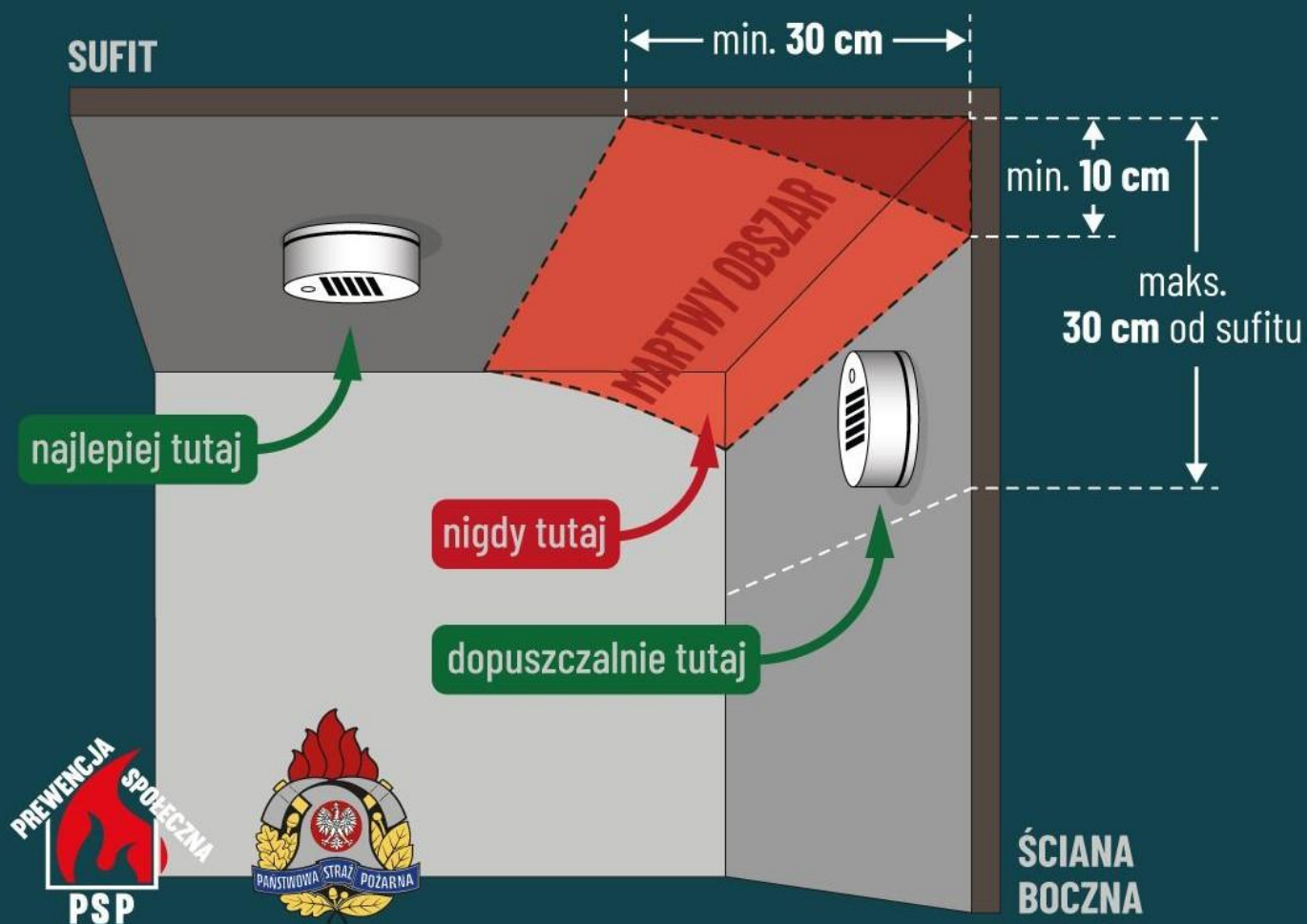
Państwowa Straż Pożarna wskazuje **3 zasady rozmieszczenia czujek dymu**:

- 1) jeżeli dom ma 1 kondygnację należy zainstalować pierwszą (podstawową) czujkę pożarową w korytarzu lub holu pomiędzy sypialnią a pokojem wypoczynkowym. Czujkę należy umieścić jak najbliżej pokoju wypoczynkowego. Należy upewnić się, czy będzie ona słyszalna w każdej części domu, nawet przy zamkniętych drzwiach.
- 2) jeżeli dom jest bardzo duży, a korytarze lub hol jest szeroki, jedna czujka będzie niewystarczająca. W domu, w którym znajduje się więcej niż 1 sypialnia, czujka powinna być ulokowana pomiędzy sypialniami i pokojem wypoczynkowym.
- 3) jeżeli dom na więcej niż 1 kondygnację najlepszym miejscem dla umieszczenia czujek dymu jest hol na parterze, w pobliżu klatki schodowej, ponieważ właśnie tam istnieje największe prawdopodobieństwo wykrycia pożaru. Druga czujka powinna być zainstalowana na schodami w wyższej kondygnacji ponieważ pierwsza czujka mogłaby nie wykryć pożaru na 1 piętrze.

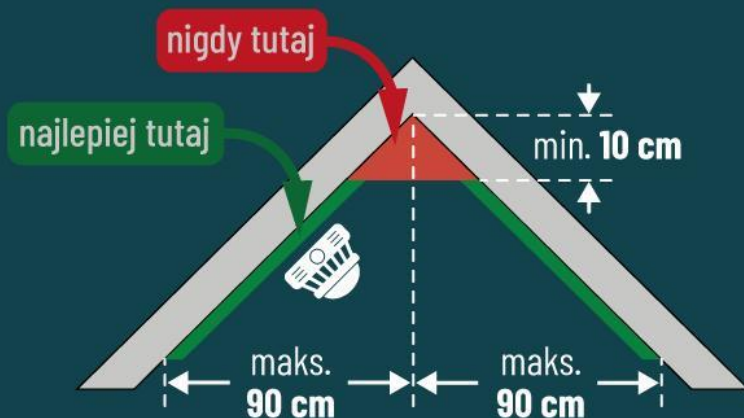
Poniższe ilustracje przygotowane przez PSP pokazują optymalne miejsca montażu czujek dymu.

GDZIE UMIEŚCIĆ CZUJKĘ DYMU?

Najlepszym miejscem montażu czujki jest **środek sufitu**.
Z tego punktu jest najbliższej do każdego miejsca w pomieszczeniu.

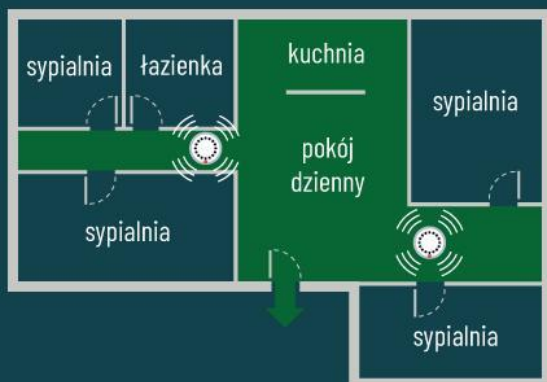
GDZIE UMIEŚCIĆ CZUJKĘ DYMU?

Na dwuspadowych i jednospadowych sufitach czujki dymu należy montować w obszarze do **90 cm** od najwyższego punktu (mierząc poziomo), przy zachowaniu minimalnej **10 cm** odległości od górnej krawędzi czujki do sufitu.

ZASADY ROZMIESZCZANIA CZUJEK DYMU

OCHRONA OPTYMALNA

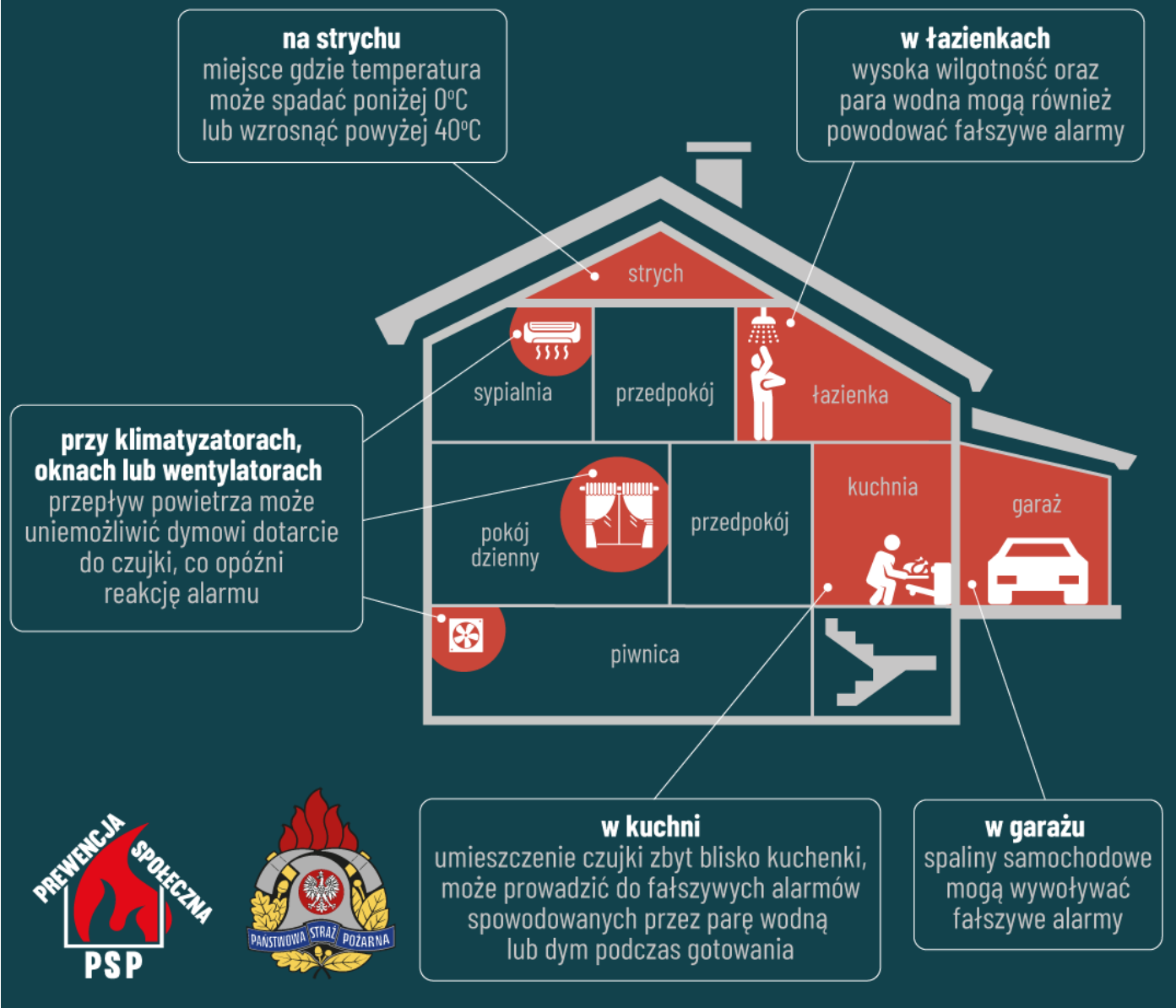
(preferowane miejsce montażu czujek dymu)

W mieszkaniu i domu wielokondygnacyjnym należy umieścić **co najmniej jedną czujkę na każdym piętrze.**

Czujka dymu powinna być zamontowana **na korytarzu, w bezpośrednim sąsiedztwie sypialni.**

GDZIE NIE UMIESZCZAĆ CZUJKI DYMU?

Gdzie zamontować czujkę czadu (tlenku węgla)

Natomiast **czujkę czadu** trzeba z pewnością umieścić w pomieszczeniu, gdzie czad może być wytworzony (kotłownie, łazienki z podgrzewaczami gazowymi wody i kuchnie z piecykami gazowymi, pomieszczenia z kominkami itp.). **Czujnik czadu nie powinien być raczej umieszczany na suficie**, bo czad (po ochłodzeniu) z reguły utrzymuje się w dolnych i środkowych częściach pomieszczeń. Dlatego z reguły najlepiej montować czujnik czadu na ścianie na wysokości wzroku stojącego człowieka ok. 1,5-1,9 metra od podłogi. Ważna też jest odległość czujnika od jego potencjalnego źródła (np. kotła, piecyka, kominka), najlepiej by wynosiła ona

ok. 2 metrów (1-3 m) w linii prostej (mierzonej w poziomie) od urządzeń mogących być źródłem tlenku węgla. Co ważne, **czujki tlenku węgla nie należy umieszczać przy kratce wentylacyjnej, ani jej zasłaniać.**

W kotłowniach czujnik czadu najlepiej zamontować w takim miejscu, aby sygnał można było usłyszeć również w innych pomieszczeniach.

Państwowa Straż Pożarna informuje, że **czujników tlenku węgla nie należy montować:**

- 1) w tzw. martwych przestrzeniach, (np. wnękach zasłoniętych przez meble czy zasłony, w szczycie dachu, itp.),
- 2) tam gdzie jego działanie będzie zakłócone przez bezpośredni dopływ świeżego powietrza (np. w pobliżu drzwi, okien, kratki wentylacyjnych, wentylatorów),
- 3) w miejscach narażonych na działanie kurzu, brudu, aerozoli i domowych chemikaliów oraz w pomieszczeniach o dużej wilgotności powietrza.

Liczba czujników tlenku węgla, jakie należy zamontować w budynku zależy od wielu czynników, m.in.: ilości i lokalizacji urządzeń mogących być źródłem CO (tlenku węgla), układu budynku ilości sypialni. **Generalną zasadą jest rozmieszczenie czujników tlenku węgla w taki sposób, aby w przypadku ich zadziałania sygnał był słyszalny w sypialniach.** Tak więc jeżeli w budynku będzie się znajdował tylko jeden czujnik CO powinno się go instalować na korytarzu w pobliżu sypialni lub w samej sypialni. W przypadku mieszkań jednopokojowych (kawalerki), czujnik tlenku węgla - jak radzi Policja - powinien być zamontowany jak najdalej od urządzeń do gotowania i jak najbliżej miejsca, w którym znajduje się miejsce do spania. Czujnik musi być zawieszony na wysokości tzw. strefy oddychania, czyli na wysokości dróg oddechowych.

Czujnik czadu w sypialni najlepiej zamontować w pobliżu łóżka. To najlepszy sposób, aby usłyszeć, gdy załączy się alarm, w czasie kiedy śpimy. Dzięki temu szybko można podjąć ewakuację i działania ratunkowe. Tlenek węgla unosi się w powietrzu od podłogi po sufit, a zatem w sypialni najlepiej czujnik zamontować na wysokości 70-100 cm (tj. na wysokości tzw. strefy oddychania).

Państwowa Straż Pożarna zwraca też uwagę, że **czujki tlenku węgla nie wykrywają innych gazów (np. metanu, propanu, butanu).** Poza wyjątkowymi przypadkami tzw. wielofunkcyjnych urządzeń (wielodetektorowych czujników), nie mogą być również stosowane jako detektory wykrywające dym podczas pożaru.

GDZIE UMIEŚCIĆ CZUJKĘ TLENKU WĘGLA?

SYPIALNIA

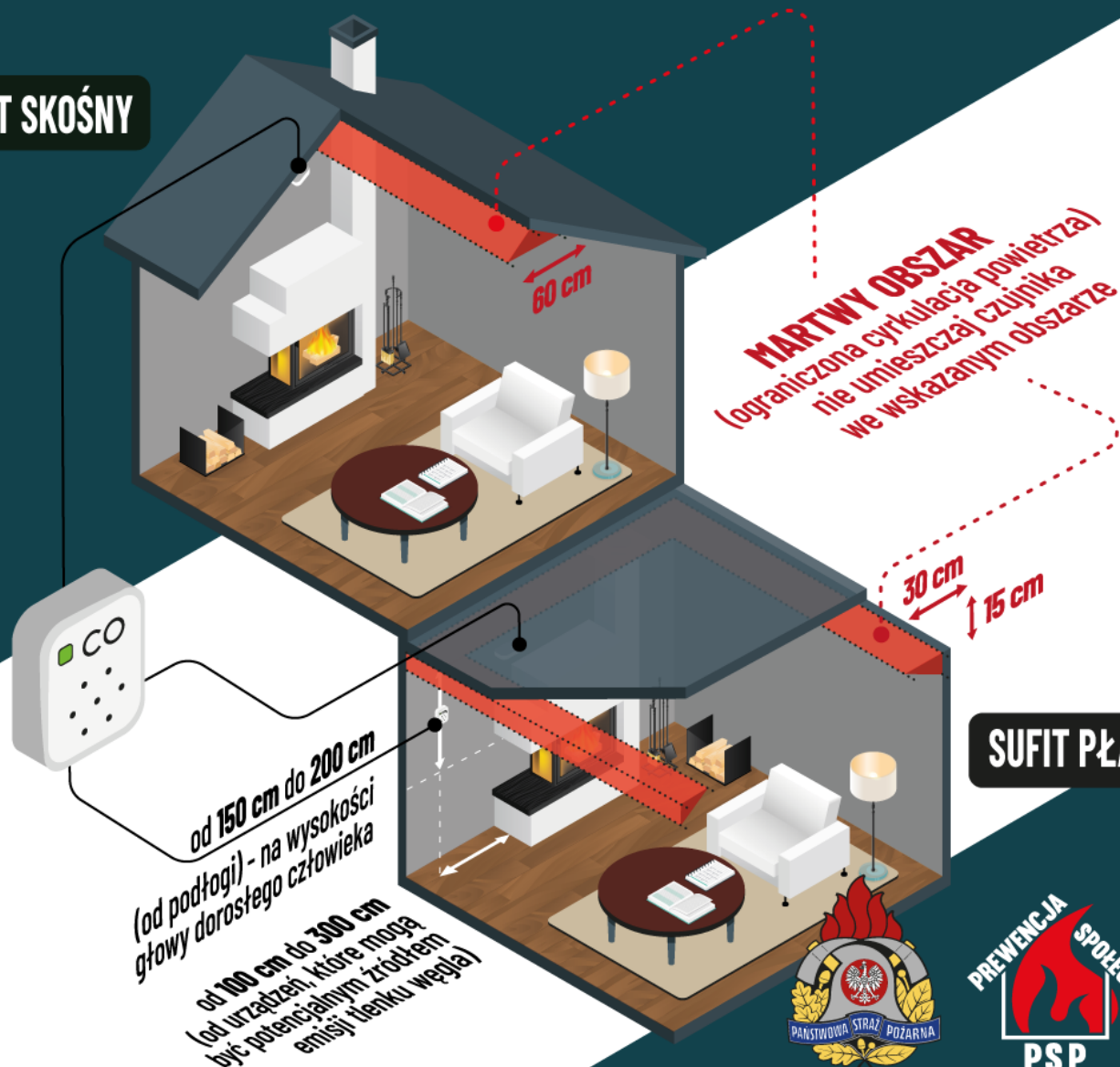
od 70 cm do 100 cm
(od podłogi)

KAWALERKA

GDZIE UMIEŚCIĆ CZUJKĘ TLENKU WĘGLA?

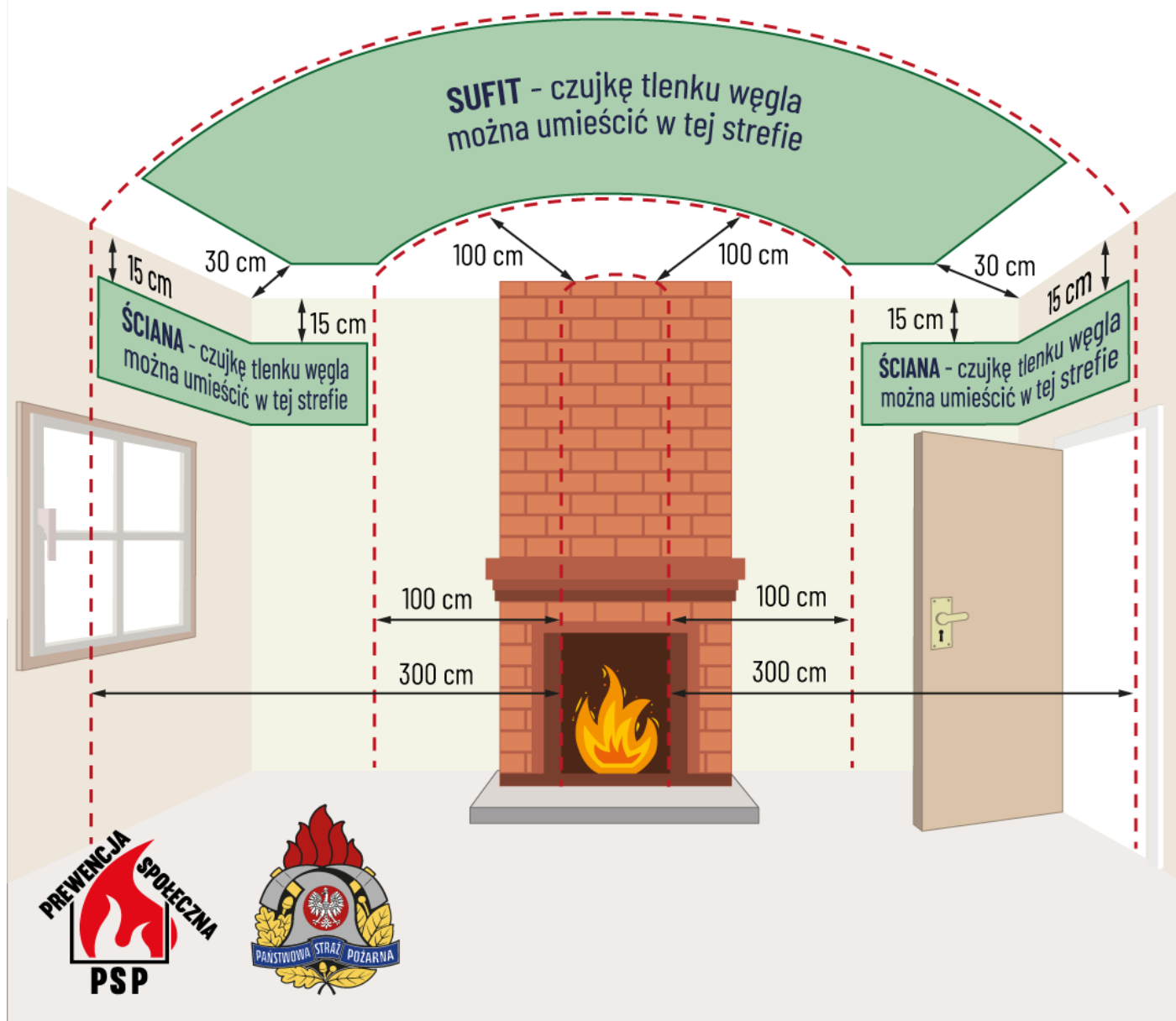
SUFIT SKOŚNY

SUFIT PŁASKI

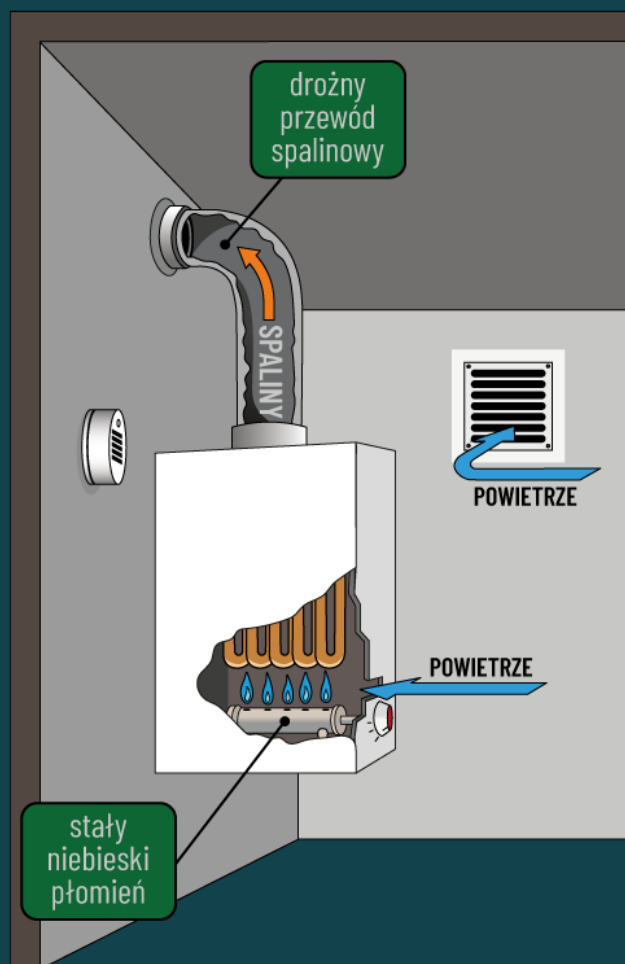

GDZIE UMIEŚCIĆ CZUJKĘ TLENKU WĘGLA?

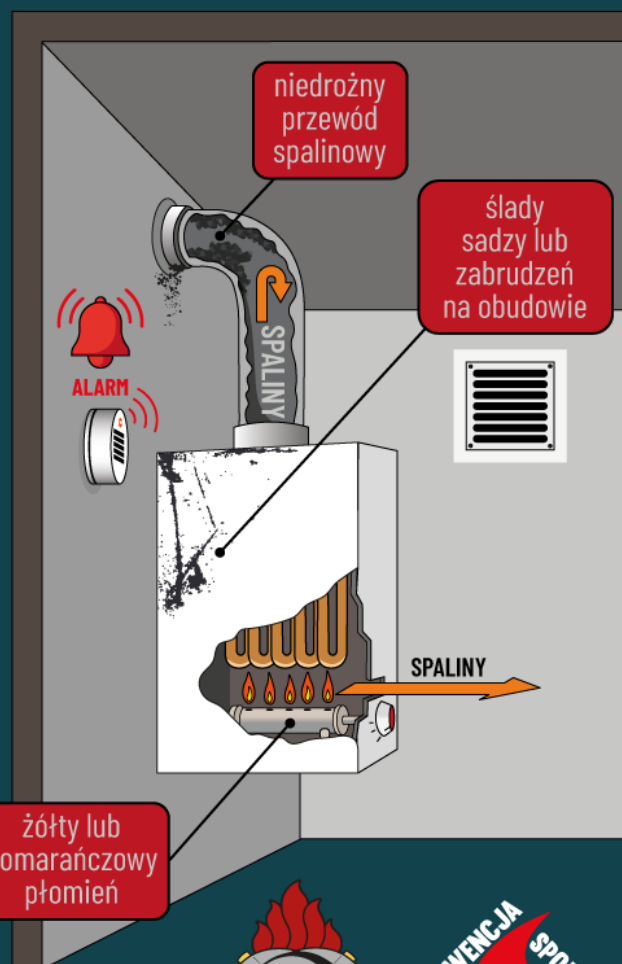

GAZOWY PODGRZEWACZ WODY

NIEBEZPIECZNE
URZĄDZENIE GAZOWE

BEZPIECZNE
URZĄDZENIE GAZOWE

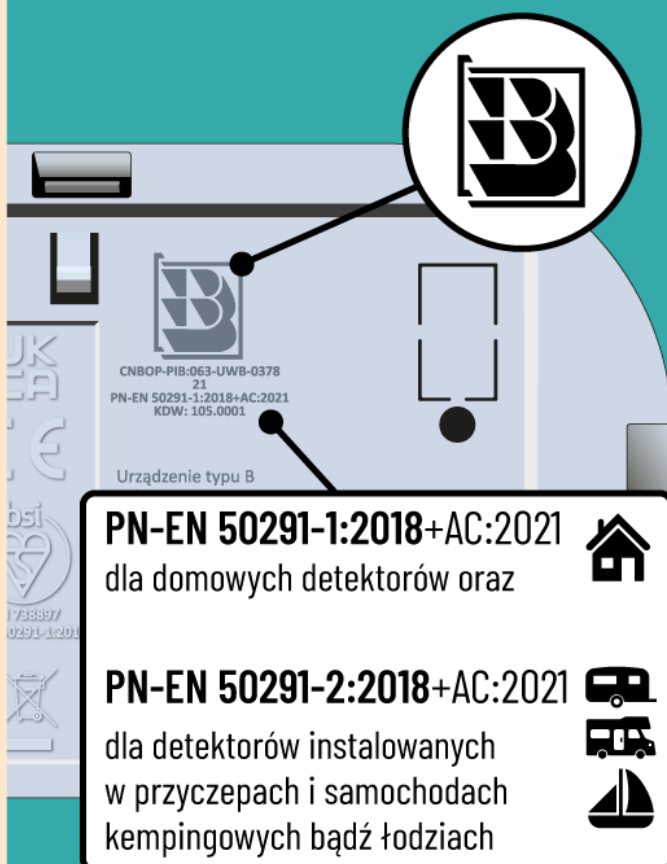
OZNACZENIA CZUJKI TLENKU WĘGLA

Sprawdź w instrukcji
lub w opisie na opakowaniu,
czy czujka spełnia
polską normę
PN-EN 50291-1:2018.

Upewnij się, że posiada
znak budowlany B,

umieszczony w widocznym
miejscu na obudowie
urządzenia oraz
w załączonej instrukcji.

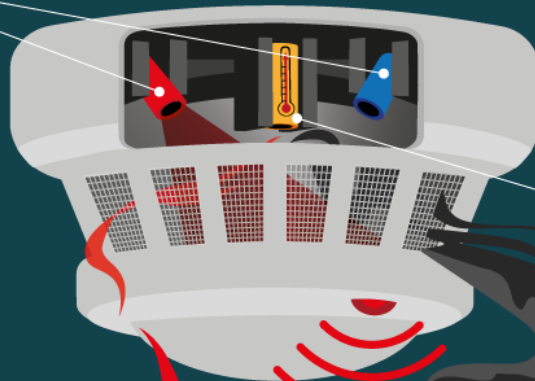

JAK DZIAŁA CZUJKA DUALNA?

Czujka dualna jest urządzeniem służącym do wykrywania pożaru poprzez monitorowanie dwóch parametrów: **obecności dymu** oraz **wzrostu temperatury**, co zwiększa jej efektywność w wykrywaniu pożarów i redukuje ryzyko fałszywych alarmów.

sensory dymu

W komorze czujki znajduje się dioda emitująca światło podczerwone. Gdy do komory dostanie się dym, cząsteczki dymu rozpraszają światło, które trafia na fotodetektor, uruchamiając alarm pożarowy.

czujnik temperatury

Działa na zasadzie detekcji wzrostu temp. w otoczeniu. Wzrost temperatury powyżej ustalonego progu (np. 58°C) lub zbyt szybki wzrost temperatury (przekroczenie określonego tempa wzrostu, np. 10°C w ciągu minuty) powoduje uruchomienie alarmu pożarowego.

